

Consumentenorganisaties die aan twee voorwaarden voldoen beschikken over het recht om, in het kader van de administratieve procedure van de Commissie waarbij een concentratie wordt onderzocht, te worden gehoord

In casu heeft de organisatie vóór de aanmelding van de concentratie weliswaar een verzoek om te worden gehoord ingediend, maar dit kan geen alternatief vormen voor de hernieuwing van dit verzoek na de inleiding van de formele onderzoeksprocedure

De Belgische Verbruikersunie Test-Aankoop (BVTA) is een vereniging zonder winstoogmerk met als voornaamste doelstelling de bescherming van de belangen van de consument, met name in België. Met ongeveer 350 000 individuele leden is zij de grootste consumentenorganisatie van België. (1)

In juni 2009 vernam BVTA dat Électricité de France (EDF) haar voornemen had uitgedrukt om de uitsluitende controle te verwerven over Segebel NV, een holding met als enige activa een deelneming van 51 % in SPE NV, de op een na grootste elektriciteitsleverancier in België, na de gevestigde exploitant Electrabel NV, die door GDF Suez SA wordt gecontroleerd. Ten tijde van de feiten had de Franse Staat 84,6 % van de aandelen van EDF in handen en bezat zij een minderheidsbelang van 35,91 % in GDF Suez. (2)

Bij brief van 23 juni 2009 heeft BVTA de Europese Commissie meegedeeld dat zij bezorgd was over de betrokken concentratie. Zij heeft de Commissie bij die gelegenheid eveneens verzocht om een onderzoek in te stellen naar de negatieve gevolgen die de aanwezigheid van de Franse Staat in het aandeelhouderschap van EDF en GDF Suez volgens haar zou hebben voor de mededinging, met name op de Belgische gas- en elektriciteitsmarkt. (3) De Commissie heeft haar in juli 2009 geantwoord dat zij bij de analyse van de betrokken concentratie rekening zou houden met haar opmerkingen. (4)

Op 23 september 2009 heeft EDF de betrokken concentratie bij de Commissie aangemeld. Op 30 september van datzelfde jaar is in het *Publicatieblad van de Europese Unie* een kennisgeving van deze aanmelding verschenen, waarin derdebelanghebbenden werd verzocht hun opmerkingen in te dienen. BVTA heeft op deze kennisgeving niet gereageerd. (5)

Op 12 november 2009 heeft de Commissie twee beschikkingen vastgesteld: een beschikking tot afwijzing van het door de bevoegde Belgische autoriteiten ingediende verzoek om het onderzoek van de concentratie gedeeltelijk te verwijzen (beschikking tot weigering van de verwijzing)¹ en een beschikking waarbij zij deze concentratie verenigbaar met de gemeenschappelijke markt verklaart (goedkeuringsbeschikking)². (8)

BVTA heeft het Gerecht om nietigverklaring van deze twee beschikkingen verzocht.

Vordering tot nietigverklaring van de goedkeuringsbeschikking

Het Gerecht brengt allereerst in herinnering dat een natuurlijke of rechtspersoon slechts tegen een tot een andere persoon gerichte beschikking beroep kan instellen, indien deze beschikking hem

¹ Beschikking C (2009) 8954 (zaak COMP/M.5549 – EDF/Segebel).

² Beschikking C (2009) 9059 (zaak COMP/M.5549 – EDF/Segebel).

rechtstreeks en individueel raakt. Uit de rechtspraak volgt evenwel dat, bij beschikkingen van de Commissie inzake de verenigbaarheid van een concentratie met de gemeenschappelijke markt, de procesbevoegdheid van derdebelanghebbenden bij deze concentratie, verschillend moet worden beoordeeld naargelang deze derden inhoudelijke gebreken van deze beschikkingen aanvoeren (derdebelanghebbenden van de „eerste categorie”), dan wel betogen dat de Commissie de procedurerechten heeft geschonden die hun door de handelingen van Unierecht inzake het toezicht op concentraties zijn toegekend (derdebelanghebbenden van de „tweede categorie”). (27)

Wat de eerste categorie betreft, is het noodzakelijk dat de derde individueel door de bestreden beschikking wordt geraakt. De beschikking dient hem met andere woorden te treffen uit hoofde van een bepaalde bijzondere hoedanigheid of van een feitelijke situatie die hem ten opzichte van ieder ander karakteriseert en hem daardoor individualiseert op soortgelijke wijze als een adressaat. (28) BVTA valt echter niet onder deze eerste categorie, aangezien zij niet individueel door de beschikking van de Commissie wordt geraakt. (32)

Inzake de vraag of BVTA onder de tweede categorie valt, preciseert het Gerecht dat, **volgens het Unierecht, consumentenorganisaties in het kader van de administratieve procedure van de Commissie waarbij een concentratie wordt onderzocht, over een procedureel recht beschikken, namelijk het recht om te worden gehoord, indien zij aan twee voorwaarden voldoen:** 1) de concentratie betreft producten of diensten die door eindgebruikers worden gebruikt, en 2) de organisatie heeft daadwerkelijk een schriftelijk verzoek ingediend om tijdens de onderzoeksprocedure door de Commissie te worden gehoord.

BVTA voldoet volgens het Gerecht weliswaar aan de eerste voorwaarde – de betrokken concentratie kan voor de consument, minstens secundaire, gevolgen hebben –, maar zij voldoet niet aan de tweede voorwaarde.

In dit verband benadrukt het Gerecht dat **de stappen die de derden moeten ondernemen** om te worden betrokken in de procedure waarbij de concentratie wordt gecontroleerd, **dienen plaats te vinden na de formele aanmelding van de concentratie.** (53) Op die manier kan, in het belang van de derden, worden vermeden dat deze derden verzoeken indienen vooraleer het voorwerp van de door de Commissie gevoerde controleprocedure is vastgesteld, hetgeen slechts gebeurt op het tijdstip van de aanmelding van de betrokken economische transactie. Bovendien zou de Commissie anders, wanneer zij verzoeken ontvangt, stelselmatig moeten nagaan welke van deze verzoeken economische transacties betreffen die betrekking hebben op abstracte veronderstellingen of zelfs op loutere geruchten, en welke verzoeken betrekking hebben op transacties die aanleiding geven tot een aanmelding. Dat zou in strijd zijn met het vereiste van voortvarendheid, dat de regeling van de Unie inzake controle van concentraties kenmerkt. (55 en 56)

In casu had BVTA twee maanden vóór de aanmelding van de concentratie, aan de Commissie gevraagd om in het kader van het onderzoek van deze concentratie te worden gehoord. Dit kan echter geen alternatief zijn voor het hernieuwen van deze aanvraag of het nemen van een of ander initiatief, zodra de door EDF en Segebel voorgenomen economische transactie, waarvan zij reeds voordien kennis had, daadwerkelijk naar behoren was aangemeld, waardoor de procedure in het kader waarvan BVTA gehoord wilde worden, was geopend. (59)

Verzoek om nietigverklaring van de beschikking tot weigering van de verwijzing

Volgens vaste rechtspraak kan een derde die belang heeft bij een concentratie, de mogelijkheid hebben om voor het Gerecht **de beschikking** aan te vechten waarbij de Commissie het door een bevoegde nationale mededingingsautoriteit ingediende **verwijzingsverzoek inwilligt.** (75)

Daarentegen oordeelt het Gerecht dat derdebelanghebbenden niet over de mogelijkheid beschikken om een **beschikking tot weigering van de verwijzing**, waarbij de Commissie het door een nationale autoriteit ingediende verzoek afwijst, aan te vechten. De door het Unierecht aan deze derden verleende procedurele rechten en rechtsbescherming, worden door de beschikking tot weigering van de verwijzing immers geenszins in gevaar gebracht. Integendeel, een dergelijke

beschikking waarborgt derden die een belang hebben bij een concentratie met een communautaire dimensie, dat deze concentratie door de Commissie uit het oogpunt van het Unierecht zal worden onderzocht en dat het Gerecht bevoegd is om kennis te nemen van een eventueel beroep tegen de beschikking waarbij de Commissie de procedure beëindigt. (79, 80)

Bijgevolg verklaart het Gerecht het beroep niet-ontvankelijk.

NOTA BENE: Tegen de beslissing van het Gerecht kan binnen een termijn van twee maanden vanaf de betekening ervan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld bij het Hof.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught 📞 (+352) 4303 2170